

GENÇLERLE KONUŞMA

30 Mart 1923 - Konya

Mustafa Kemal Atatürk

Seyahatlerimde birçok gerçek aydın bilginlerimizle temas ettim. Onları en yeni bilim terbiyesini almış, sanki Avrupa'da okumuş bir seviyede gördüm. İslam'ın gerçeğini ve ruhunu bilen bilginlerimizin hepsi bu olgunluk derecesindedir. Şüphesiz ki, bu gibi bilginlerimizin karşısında imansız ve hain bilginler de vardır, fakat bunları onlarla karıştırmak doğru olmaz.

Hakiki bilginler ile dine zararlı bilginlerin birbirine karıştırılması Emeviler zamanında başlamıştır. Hazreti Peygamberin yaşadığı Müslümanlığın en mutlu zamanlarında, Hazreti peygamberimizin ölümünden sonra, dört halife hazretlerinin zamanlarında, doğrudan doğruya Hz. Peygamberimizin çağrısı ve dört halifenin aydınlatmaları ile Müslüman olup kurtuluşa kavuşan Müslüman kitleler arasında –ta ki Muaviye ile Hz. Ali'nin karşı karşıya geldiği zamana kadar– hakiki bir incelik, kalpten saygı ve büyük bir bağlılık vardı. Siffin olayında Muaviye'nin askerleri Kur'an-ı Kerim'i mızraklarına taktılar ve bu şekilde Hz. Ali'nin ordusunda tereddüt ve güçsüzlük meydana getirdiler. İşte o zaman dine bozgunculuk, Müslümanlar arasına soğukluk girdi ve o zaman doğru ve gerçek olan Kur'an, haksızlığı kabule vasıta yapıldı.

En despot hükümdarlardan olan Muaviye'nin nasıl bir hile neticesinde Halifelik sıfatını kazandığını biliyorsunuz. Ondan sonra bütün zorba hükümdarlar hep dini alet edindiler; keyfi idarelerini ve ihtiraslarını kabul ettirmek için hep bilginler sınıfına başvurdu. Bilginler, inancı tam bilginler, hiçbir vakit bu zorla hükmeden hükümdarlara boyun eğmediler. Onların emirlerini dinlemediler, tehditlerinden korkmadılar. Bu gibi bilginler kamçılar altında dövüldü, memleketlerinden sürüldü, zindanlarda çürütüldü, darağaçlarında asıldı. Ancak onlar, yine dini o hükümdarların keyfine alet yapmadılar.

Fakat gerçekten bilgin olmamakla beraber, sırf o rolde buldukları için bilgin sanılan, menfaatine düşkün, açgözlü ve imansız birtakım hocalar da vardı. Hükümdarlar işte bunları ele aldılar ve işte bunlar “dine uygundur” diye fetvalar verdiler. Gereklikçe yanlış hadisler bile uydurmaktan çekinmediler. İşte o tarihten beri saltanat tahtında oturan, saraylarda yaşayan, kendilerine halife adı veren zorba hükümdarlar, bu gibi hoca kıyafetli yalancılara iltifat ettiler ve onları korudular, hakiki ve imanlı bilginler her zaman ve her devirde onların sevmediği kişiler oldu.

Üç buçuk dört yıl öncesine kadar, yaşayan Osmanlı hükümdarları da aynı şeyleri yapmışlar, aynı yol göstericilerden faydalanmışlardı. Osmanlı tarihinden bu hususta uzun örnekler göstermeye gerek yok, son Osmanlı hükümdarı Vahdettin'in hareketi gözünüzün önündedir. Onun emri ile ki bile bile ölüme götürülen milleti kurtarmak isteyenler isyancı ilan edildi.

MEB Yayınları, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, *Atatürkçülük Kitap 1*, s:279
(Genel Kurmay Başkanlığına hazırlanmıştır.)

